

Sygn. akt II S 409/18

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2019 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie, II Wydział Cywilny - Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Magdalena Meroń –Pomarańska (spr.)

Sędziowie: SO Jarosław Tyrpa

SO Joanna Czernecka

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2019 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi J. S. na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie sygn. akt I C 1285/17/K

postanawia:

I. stwierdzić, że w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Krakowa –Krowodrzy w Krakowie Wydział I Cywilny pod sygn. I C 1285/17/K nastąpiła przewlekłość postępowania;

II. przyznać od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie na rzecz skarżącego J. S. kwotę 2.000 zł (dwa tysiące złotych);

III. w pozostałym zakresie skargę oddalić.

SSO Jarosław Tyrpa SSO Magdalena Meroń – Pomarańska SSO Joanna Czernecka

UZASADNIENIE

Skarżący domagał się stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie do sygn. akt I C 1285/17/K i zasądzenia od Skarbu Państwa kwoty 5.000 zł.

Prezes Sądu Rejonowego zgłosił swój udział w sprawie i domagał się oddalenia skargi podając, że nie doszło do przewlekłości postępowania, podnosząc, że długotrwałość postępowania wynika w pierwszej kolejności z zachowania samego powoda.

Sąd Okręgowy na podstawie analizy akt sprawy ustalił następującą sekwencję czynności w sprawie:

- pozew w sprawie wpłynął do Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie w dniu 19 kwietnia 2017 roku;
- sprawa została przedłożona sędziemu referentowi w dniu 4 maja 2017 roku;
- zarządzeniem z dnia 8 maja 2017 roku powód został wezwany do uzupełnienia braków formalnych pozwu, jak również braków wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu;
- zarządzenie zostało ekspediowane dnia 13 maja 2017 roku;

- w dniu 1 czerwca 2017 roku do Sądu Rejonowego wpłynęło zażalenie powoda na zarządzenie z dnia 13 maja 2017 roku do którego załączył on także oświadczenie o stanie rodzinnym i majątkowym na formularzu;
- zarządzeniem z dnia 29 czerwca 2017 roku oskarżony został wezwany do sprecyzowania zażalenia;
- zarządzenie zostało ekspediowane dnia 5 lipca 2017 roku;
- wobec niewykonania wezwania, Sąd Rejonowy w dniu 28 sierpnia 2017 roku odrzucił w/w zażalenie;
- odpis postanowienia został ekspediowany w dniu 20 września 2017 roku;
- po nadejściu zwrotnego potwierdzenia odbioru odnotowano prawomocność postanowienia i wobec zakończenia postępowania między-instancyjnego przedłożono w dniu 29 listopada 2017 roku akta sędziemu referentowi;
- postanowieniem z dnia 11 grudnia 2017 roku Sąd Rejonowy zwolnił powoda od kosztów sądowych w całości, oddalił jego wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu oraz zarządził zwrot pozwu;
- powód zaskarżył to postanowienie zażaleniem, które wpłynęło do Sądu Rejonowego dopiero dnia 25 stycznia 2018 roku, już po dokonaniu fizycznego zwrotu pozwu;
- w dniu 6 marca 2018 roku w/w zażalenie zostało wyłączone z akt sprawy I C 1545/17/K i dołączone do akt niniejszej sprawy, co jak wynika z koperty (k. 26), było spowodowane skierowaniem przez powoda pism w dwóch sprawach w jednej kopercie;
- w dniu 20 kwietnia 2018 roku zarządzono przedstawienie akt Sądowi Okręgowemu dla rozpoznania zażalenia powoda;
- w dniu 15 maja Sąd Okręgowy zwrócił akta Sądowi Rejonowemu celem wyjaśnienia kwestii formalnych – powodowi zwrócono uprzednio pozew, co uniemożliwiało rozpoznanie zażalenia, więc zwrócono się do powoda o jego przedłożenie;
- wezwanie doręczono powodowi w dniu 11 lipca 2018 roku i nie zostało ono wykonane;
- postanowieniem z dnia 7 września 2018 roku zostało uchylone zarządzenie w przedmiocie zwrotu pozwu oraz oddalone zażalenie w pozostałym zakresie;
- akta zostały zwrócone z Sądu Okręgowego dnia 26 września 2018 roku i przedstawione sędziemu referentowi;
- zarządzeniem z dnia 6 października powód został ponownie wezwany do przedłożenia zwróconego pozwu;
- zarządzenie ekspediowano dnia 27 listopada 2018 roku;
- powód przedłożył pozew w grudniu 2018 roku;
- zarządzeniem z dnia 28 grudnia 2018 roku powód został wezwany do uzupełnienia braku;
- zarządzenie to zostało ekspediowane dnia 4 stycznia 2019 roku;
- 16 stycznia 2019 roku akta przedłożono Sądowi Okręgowemu dla rozpoznania skargi na przewlekłość.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarga podlegała częściowemu uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki

(Dz. U., Nr 179, poz. 1843 ze zm.) dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez Sąd Rejonowy, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej zawilości, znaczenie takiej sprawy dla strony i zachowanie się stron w trakcie trwania sprawy. Do przewlekłości postępowania dochodzi, jeśli postępowanie to trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Dokonana przez Sąd Okręgowy analiza akt sprawy wskazuje, że w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, chociaż częściowo obciąża ona samego skarżącego.

Czynności podejmowane w sprawie w zasadzie były systematycznie, jednak w okresie od wydania postanowienia przez Sąd Rejonowy dnia 28 sierpnia 2017r. do dnia 11 grudnia 2017r., tj. podczas 3 miesięcy, w sprawie jedynie ekspediowano orzeczenie. W tym okresie można się dopatrzeć przeznaczenia na tę czynność czasu nieadekwatnego do samego charakteru czynności. Pozostałe czynności mieściły się w przyjętych ramach czasowych (miesiąc, 1,5 miesiąca) których nie można uznać za kwalifikowaną beczynność. Do stwierdzenia przewlekłości doszło jednak głównie z uwagi na fakt, że od dnia złożenia pozwu do dnia orzekania w przedmiocie przewlekłości minęły prawie dwa lata, a sprawa znajduje się na etapie uzupełniania braków formalnych pozwu. Sąd Okręgowy nie kwestionuje, że część czynności wydłużała się w czasie z winy powoda, z uwagi na składane środki zaskarżenia, a później nie przedłożenie przez niego na wezwanie odpisu pozwu, który został faktycznie zwrócony, powoda może również obciążać fakt, że zanim jego zażalenie na zwrot pozwu zostało prawidłowo wyłączone z innej sprawy – a to na skutek przekazywania przez niego korespondencji do różnych spraw w jednej kopercie – to nastąpił zwrot fizyczny pozwu. Ostatecznie powodem stwierdzenia przewlekłości nie było nawet uchylene zaskarżonego zarządzenia o zwrocie – chociaż jak wynika z treści uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 7 września 2018r. II Cz 1002/18, stwierdzono, że braki o jakie Sąd Rejonowy wzywał nie są brakami, które mogą skutkować zastosowaniem rygору zwrotu.

W ocenie Sądu Okręgowego jednak – ponowne wezwanie powoda zarządzeniem z dnia 28.12.2018r. – o uzupełnienia braków formalnych już musi stanowić o przewlekłości, albowiem zarządzenie pierwotne powinno być kompleksowe i zawierać wezwanie

o wszystkie braki pozwu. Tym bardziej, że w zasadzie powód spełnił wymaganie podania adresu zamieszkania, a przy braku próby doręczenia pod ten adres trudno stwierdzić, aby adres ten był nieprawidłowy. Nie wchodząc jednak w kompetencje merytoryczne Sądu orzekającego stwierdzić należy, że gdyby powód został prawidłowo wezwany o podanie wszystkich braków formalnych po wpłynięciu pozwu, to nawet z uwagi na wszystkie środki zaskarżenia, które składał, kwestia prawidłowego zwrotu, bądź konieczności nadania biegu powinna zostać przesądzona ostatecznie na skutek orzeczenia Sądu Okręgowego, które zapadło we wrześniu 2018r. Skoro zarządzenie o brakach z dnia 13 maja 2017r. nie objęło wszystkich braków formalnych w ocenie Sądu Rejonowego – co wynika z obecnego toku nadanego sprawie i wymagało wydania ponownego wezwania o braki, czyli otwarcia ponownie drogi do ewentualnego zwrotu pozwu i możliwości jego zaskarżenia – to działanie takie wskazuje już na prowadzenie postępowania w sposób przewlekły i powyższa okoliczność została przyjęta przez Sąd Okręgowy jako stanowiąca o zasadności żądania stwierdzenia przewlekłości.

Jakkolwiek Sąd Okręgowy uznał skargę za zasadną co do istoty, to nie znalazł wystarczających przesłanek przemawiających za przyznaniem skarżącemu pełnej żądanej z tego tytułu kwoty. Zgodnie z treścią art. 12 ust. 4 cyt. wyżej ustawy sąd może w razie uwzględnienia skargi, na żądanie skarżącego, przyznać od Skarbu Państwa odpowiednią sumę pieniężną w wysokości od 2000 do 20.000 zł. Wysokość sumy pieniężnej, w granicach wskazanych w zdaniu pierwszym, wynosi nie mniej niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, niezależnie od tego, ilu etapów postępowania dotyczy stwierdzona przewlekłość postępowania. Sąd może przyznać sumę pieniężną wyższą niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, jeżeli sprawa ma szczególne znaczenie dla skarżącego, który swoją postawą nie przyczynił się w sposób zawiniony do wydłużenia czasu

trwania postępowania. W niniejszej sprawie postępowanie zostało wszczęte w kwietniu 2017 roku, a zatem toczy się 2 lata, co w myśl powołanego przepisu uzasadnia przyznanie kwoty 2000 zł, która jest stawką minimalną. Sąd Okręgowy określając wysokość zasądzonej na rzecz skarżącego kwoty wziął pod uwagę powołane unormowania oraz poczynione powyżej ustalenia, w szczególności w zakresie jego podstawy w trakcie postępowania i nie znalazł podstaw do uznania, iż zachodziły w sprawie szczególne okoliczności uzasadniające przyznanie na rzecz skarżącego wyższej kwoty.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 12 ust. 2 i ust.4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 z późn. zm.).

SSO Jarosław Tyrpa SSO Magdalena Meroń – Pomarańska SSO Joanna Czernecka